

Uddannelse, men den mener jeg paa den anden Side, naar man skal have Sprogundervisning paa Seminariet, er nødvendig, for at Eleverne kan faa den tilbørlige Tid til at sætte sig ind i det Studium og i det hele taget til at opnaa en helt anden Udvikling end den, Eleverne nu opnaar i de tre Aar, hvor de er fuldstændig optaget af Eksamensterperi fra den Dag, de gaar ind paa Seminariet, og til den Dag, de gaar ud.

Jeg mener for Resten ogsaa, man skal være lidt varsom med at putte for mange nye Fag ind i Seminarieundervisningen. Der er den Mærkelighed, at hver Gang vi forhandler om vort Skolevæsen, er alle enige om, at der i næsten alle Skolearter er for mange Fag, der er en Fagtrængsel, som gør, at Eleverne har svært ved at manøvrere med alle disse Fag og anvender saa megen Tid paa at lære de enkelte Fag; man skal derfor ikke have alt for mange Fag, men det, de lærer, skal de lære grundigt og ordentligt. Derfor er jeg heller ikke saa sikker paa, at det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen, hvis Udtalelser jeg i mange Maader har Sympati med og ogsaa har vedkendt mig her i mit Foredrag, faar Ret i den Betragtning, at de Parenteser, der er indført i Lovforslaget med Hensyn til Fagene, er ufarlige. Det hedder saaledes i § 7 med Hensyn til Undervisningen i Historie, at herunder hører Samfundslære og Nationaløkonomi. Det kan let blive 3 forskellige Fag, inden man ved af det. Med Hensyn til Geografi skal derunder henregnes Geologi, under Naturhistorie skal indbefattes Sundhedslære, og Naturlære skal forenes med Lære i Kemi. Det er jeg ikke helt dristig ved. Det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen har ikke beroliget sin Samvittighed — han var bange, og det ikke uden Grund — med, at det ikke var 3 eller 2 forskellige Fag, men det var en Sammendragning. Det maa vi nu nærmere undersøge og have Klarhed over, før vi gaar til Afstemning. Ved alle Forhandlinger om Skolelove, har man været enig om, at der er for mange Fag; men man er dog altid endt med at forøge Fagene med et eller to. Nu kræver man altsaa en 4-aarig Uddannelse paa et Seminarium, fordi der er for meget Eksamensvæsen og for stor Fagtrængsel i de Fag, der allerede er. Putter man nu nogle nye Fag ind, er man lige nær. Hovedsagen er dog, at de paa-gældende bliver vel undervist i de Fag, som det er nødvendigt for dem at bruge, naar de skal ud og ansættes som Lærere. Med det for Øje vil jeg yde mit lille Bidrag til, at man faar en god Ordning af Uddannelsen ved Seminarierne.

Jeg er dog ikke helt sikker paa, at man skal have kvindelige Lærere ved alle Seminarier, og at alle Seminarier skal aabnes baade for Uddannelsen af Lærere og Lærereinder. Det er kostbart, og jeg tror heller ikke, det er klogt. Det er nok saa praktisk og forstandigt og ogsaa billigere at have nogle enkelte Kvindeseminarier. Jeg ved nok, man er begyndt at pakke det sammen, alting skal være saa moderne i vore Dage; jeg er dog ikke saa meget med paa Moden som saa mange andre, jeg tager Tingene mere nøgternt og praktisk. Naar man skal undervise i Husgerning, er det for kostbart at faa indrettet særlige Husholdningsanstalter og -skoler ved samtlige Seminarier, saa bliver man nødt til at anskaffe flere Bygninger, Apparater o. s. v. Man maa dog økonomisere med Pengene, og jeg tror, man tilmed faar en meget bedre Uddannelse, naar man dels har Lærerseminarier og dels Lærerindeseminarier, end naar de uddannes paa de samme Seminarier. Det er nu mit Skøn, og derfor har jeg ikke villet undlade at sige et Par Ord derom.

Endelig er der til Slut Grund til at gøre opmærksom paa, at de private Seminarier er stiftmoderlig behandlet. Den højtærede Minister har lige nævnt dem i en lille Paragraf, i et ganske lille Kapitel. Og jeg synes, der samtidig lægges en Strikke om Halsen paa dem. Forstanderen skal godkendes af den højtærede Minister, hele Undervisningen skal godkendes af den samme (Afbrydelse). Jeg synes, der var nogen, der afbrød mig, jeg vil gerne svare, jeg tager gerne mod Afbrydelser fra det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, vi er ikke for ingenting Landsmænd. Jeg mener, at man kan ikke undlade at faa en selvstændig Lov for Privatseminarierne. De har nemlig gjort umaadelig Gavn, de har været en Spore for Statsseminarierne, og en saadan Spore skal vi ikke undlade at have ved Haanden ogsaa i Fremtiden. Det kan ikke gaa an at kræve saa meget af dem baade med Hensyn til Bygninger og med Hensyn til de Skoler, der skal knyttes til dem. Jeg er saaledes betænkelig ved, at der skal være saa mange Børn, at det kan blive en 7-Klasses-Skole. Jeg tror ikke, det er nødvendigt. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard i, at man kunde nøjes med at indrette en 5-Klasses-Skole, det er fuldstændig tilstrækkeligt. Ellers vil det ogsaa blive alt for kostbart, og det vil blive vanskeligt at skaffe Børnene til Veje. Det bliver ikke let at faa saa mange Børn til Stede ude paa Landet, hvor Seminarierne ligger. Navnlig for Privatseminarierne vil det blive